

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം  
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ  
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം  
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച

ഏവം ദൈത്യസുതൈഃ പൃഷ്ടോ മഹാഭാഗവതോഽസുരഃ |  
ഉവാച സ്മയമാനസ്താൻസ്മരൻ മദനുഭാഷിതം || 1 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

പിതരി പ്രസ്ഥിത്യേസ്മാകം തപസേ മന്ദരാചലം |  
യുദ്ധോദ്യമം പരം ചക്രൂർവിബുധാ ദാനവാൻപ്രതി || 2 ||

പിപീലികൈരഹിരിവ ദിഷ്ട്വാ ലോകോപതാപനഃ |  
പാപേന പാപോഽഭക്ഷീതി വാദിനോ വാസവാദയഃ || 3 ||

തേഷാമതിബലോദ്യോഗം നിശമ്യാസുരയുമപാഃ |  
വധ്യമാനാഃ സുരൈർഭീതാ ദുഃസുഖഃ സർവതോദിശം || 4 ||

കലത്രപുത്രമിത്രാപ്താൻഗൃഹാൻപശുപരിച്ഛദാൻ |  
നാവേക്ഷ്യമാണാസ്ത്വരിതാഃ സർവേ പ്രാണപരീപ്സവഃ || 5 ||

വ്യലുമ്പൻ രാജശിബിരമമരാ ജയകാങ്ക്ഷിണഃ |  
ഇന്ദ്രസ്തു രാജമഹിഷീം മാതരം മമ ചാഗ്രഹീത് || 6 ||

നീയമാനാം ഭയോദ്വിഗ്നാം രുദതീം കുരരീമിവ |  
യദ്യച്ഛയാഽഗതസ്തത്ര ദേവർഷിർദദ്യശേ പമി || 7 ||

പ്രാഹ മൈനാം സുരപതേ നേതുമർഹസ്യനാഗസം ।  
മുഞ്ച മുഞ്ച മഹാഭാഗ സതീം പരപരിഗ്രഹം ॥ 8 ॥

ഇന്ദ്ര ഉവാച  
ആസ്ത്യേന്ത്യാ ജന്മേ വീര്യമവിഷഹ്യം സുരദിഷഃ ।  
ആസ്യതാം യാവത്പ്രസവം മോക്ഷേച്ഛിർഥപദവീം ഗതഃ ॥ 9 ॥

നാരദ ഉവാച  
അയം നിഷ്കീർത്തിഷഃ സാക്ഷാൻമഹാഭാഗവതോ മഹാൻ ।  
ത്വയാ ന പ്രാപ്സ്യതേ സംസ്ഥാമനന്താനുചരോ ബലീ ॥ 10 ॥

ഇത്യുക്തസ്താം വിഹായേന്ദ്രോ ദേവർഷേർമാനയൻവചഃ ।  
അനന്തപ്രിയഭക്തൈനാം പരിക്രമ്യ ദിവം യയൗ ॥ 11 ॥

തതോ നോ മാതരമൃഷിഃ  
സമാനീയ നിജാശ്രമം ।  
ആശ്വാസ്യേഹോഷ്യതാം വത്സേ  
യാവത് തേ ഭർതുരാഗമഃ ॥ 12 ॥

തഥേത്യവാത്സീദ് ദേവർഷേ -  
രന്തി സാപ്യകുതോഭയാ ।  
യാവദ് ദൈത്യപതിർഘോരാത്  
തപസോ ന ന്യവർത്തത ॥ 13 ॥

ഋഷിം പര്യചരത് തത്ര ഭക്ത്യാ പരമയാ സതീ ।  
അന്തർവതീ സ്വഗർഭസ്യ ക്ഷേമായേച്ഛാപ്രസൂതയേ ॥ 14 ॥

ഋഷിഃ കാരുണികസ്തസ്യഃ പ്രാദാദുഭയമീശ്വരഃ ।  
ധർമസ്യ തത്ത്വം ജ്ഞാനം ച മാമപ്യുദീശ്യ നിർമലം ॥ 15 ॥

തത്തു കാലസ്യ ദീർഘത്വാത്  
 സ്ത്രീത്യാൻമാതുസ്തിരോദധേ |  
 ഋഷിണാനുഗൃഹീതം മാം  
 നാധുനാപൃജഹാത് സ്മൃതിഃ || 16 ||

ഭവതാമപി ഭൂയാൻമേ  
 യദി ശ്രദ്ധതേ വചഃ |  
 വൈശാരദീ ധീഃ ശ്രദ്ധാതഃ  
 സ്ത്രീബാലാനാം ച മേ യഥാ || 17 ||

ജൻമാദ്യാഃ ഷഡിമേ ഭാവാ ദൃഷ്ടാ ദേഹസ്യ നാത്മനഃ |  
 ഫലാനാമിവ വൃക്ഷസ്യ കാലേനേശ്വരമൂർതിനാ || 18 ||

ആത്മാ നിത്യോഽവ്യയഃ ശുദ്ധ ഏകഃ ക്ഷേത്രജ്ഞ ആശ്രയഃ |  
 അവിക്രിയഃ സ്വദ്യഗ് ഹേതുർവ്യാപകോഽസംഗ്യനാവൃതഃ || 19 ||

ഏതൈർദ്വാദശഭിർവിദ്യാനാത്മനോ ലക്ഷണൈഃ പരൈഃ |  
 അഹം മമേത്യസദ്ഭാവം ദേഹാദൗ മോഹജം ത്യജേത് || 20 ||

സ്വർണം യഥാ ഗ്രാവസു ഹേമകാരഃ  
 ക്ഷേത്രേഷു യോഗൈസ്തദഭിജ്ഞ ആപ്നുയാത് |  
 ക്ഷേത്രേഷു ദേഹേഷു തഥാഽത്മയോഗൈ -  
 രധ്യാത്മവിദ് ബ്രഹ്മഗതിം ലഭേത || 21 ||

അഷ്ടൗ പ്രകൃതയഃ പ്രാകൃതാസ്ത് -  
 രയ ഏവ ഹി തദ് ഗുണാഃ |  
 വികാരാഃ ഷോഡശാചാർയൈഃ  
 പുമാനേകഃ സമൻവയാത് || 22 ||

ദേഹസ്തു സർവസംഘാതോ ജഗത് തസ്ഥുരിതി ദ്വിധാ |  
അത്രൈവ മൃഗ്യഃ പുരുഷോ നേതി നേതീത്യതത്ത്വജൻ || 23 ||

അൻവയവൃതിരേകേണ വിവേകേനോശതാഽത്മനാ |  
സർഗസ്ഥാനസമാമ്നായൈർവിമൃശദ്ഭിരസത്യരൈഃ || 24 ||

ബുദ്ധേർജാഗരണം സ്വപ്നഃ സുഷുപ്തിരിതി വൃത്തയഃ |  
താ യേനൈവാനുഭൂയന്തേ സോഽധ്യക്ഷഃ പുരുഷഃ പരഃ || 25 ||

ഏഭിസ്ത്രിവർണൈഃ പര്യസ്തൈർ -  
ബുദ്ധിഭേദൈഃ ക്രിയോദ്ഭവൈഃ |  
സ്വരൂപമാത്മനോ ബുധ്യേദ്  
ഗന്ധൈർവായുമിവാൻവയാത് || 26 ||

ഏതദ്വാരോ ഹി സംസാരോ  
ഗുണകർമ്മനിബന്ധനഃ |  
അജ്ഞാനമുലോഽപാർഥോഽപി  
പുംസഃ സ്വപ്ന ഇവേഷ്യതേ || 27 ||

തസ്മാദ്ഭവദ്ഭിഃ കർതവ്യം കർമണാം ത്രിഗുണാത്മനാം |  
ബീജനിർഹരണം യോഗഃ പ്രവാഹോപരമോ ധിയഃ || 28 ||

തത്രോപായസഹസ്രാണാമയം ഭഗവതോദിതഃ |  
യദീശ്വരേ ഭഗവതി യഥാ യൈരഞ്ജസാ രതിഃ || 29 ||

ഗുരുശുശ്രൂഷയാ ഭക്ത്യാ സർവലബ്ധാർപണേന ച |  
സംഗേന സാധുഭക്താനാമീശ്വരാരാധനേന ച || 30 ||

ശ്രദ്ധയാ തത്കഥായാം ച  
കീർത്തനൈർഗുണകർമണാം |

തത്പാദാംബുരുഹധ്യാനാത്

തൽലിംഗേക്ഷാർഹണാദിഭിഃ || 31 ||

ഹരിഃ സർവേഷു ഭൂതേഷു

ഭഗവാനാസ്ത ഇൗശ്വരഃ |

ഇതി ഭൂതാനി മനസാ

കാമൈസ്തൈഃ സാധു മാനയേത് || 32 ||

ഏവം നിർജിതഃ പരഗൈഃ ക്രിയതേ ഭക്തിരീശ്വരേ |

വാസുദേവേ ഭഗവതി യയാ സംലഭതേ രതിം || 33 ||

നിശമ്യ കർമാണി ഗുണാനതുൽയാൻ

വീർയാണി ലീലാതനുഭിഃ കൃതാനി |

യദാതിഹർഷോത്പുലകാശ്രുഗദ്ഗദം

പ്രോത്കംഠ ഉദ്ഗായതി ഔതി നൃത്യതി || 34 ||

യദാ ഗ്രഹഗ്രസ്ത ഇവ ക്വചിദ്ധസ -

ത്യാക്രന്ദതേ ധ്യായതി വന്ദതേ ജനം |

മുഹൂഃ ശ്വസൻവക്തി ഹരേ ജഗത്പതേ

നാരായണേത്യാത്മമതിർഗതത്രപഃ || 35 ||

തദാ പുമാൻമുക്തസമസ്തബന്ധന -

സ്തദ്ഭാവഭാവാനുകൃതാശയാകൃതിഃ |

നിർദഗ്ധബീജാനുശയോ മഹീയസാ

ഭക്തിപ്രയോഗേണ സമേത്യധോക്ഷജം || 36 ||

അധോക്ഷജാലംഭമിഹാശുഭാത്മനഃ

ശരീരിണഃ സംസൃതിചക്രശാതനം |

തദ് ബ്രഹ്മനിർവാണസുഖം വിദുർബുധാ -

സ്തതോ ഭജധ്വം ഹൃദയേ ഹൃദീശ്വരം || 37 ||

കോത്രിപ്രയാസോഽസുരബാലകാ ഹരേ -  
 രൂപാസനേ സ്വേ ഹൃദി ചരിദ്രവത് സതഃ |  
 സ്വസ്യാത്മനഃ സഖ്യരശേഷദേഹിനാം  
 സാമാന്യതഃ കിം വിഷയോപപാദനൈഃ || 38 ||

രായഃ കലത്രം പശവഃ സുതാദയോ  
 ഗൃഹാ മഹീ കുഞ്ജരകോശഭൂതയഃ |  
 സർവ്വേർഥകാമാഃ ക്ഷണഭംഗുരായുഷഃ  
 കുർവന്തി മർത്യസ്യ കിയത് പ്രിയം ചലാഃ || 39 ||

ഏവം ഹി ലോകാഃ ക്രതുഭിഃ കൃതാ അമീ  
 ക്ഷയിഷ്ണവഃ സാതിശയാ ന നിർമലാഃ |  
 തസ്മാദദ്യഷ്ടശ്രുതദൃഷണം പരം  
 ഭക്തൈര്യഥേശം ഭജതാത്മലബ്ധയേ || 40 ||

യദധ്യർഥേഹ കർമാണി വിദ്വന്മാന്യസക്യന്നരഃ |  
 കരോത്യതോ വിപർയാസമമോഘം വിനതേ ഫലം || 41 ||

സുഖായ ദുഃഖമോക്ഷായ സങ്കൽപ ഇഹ കർമിണഃ |  
 സദ്യപ്നോതീഹയാ ദുഃഖമനീഹായാഃ സുഖാവൃതഃ || 42 ||

കാമാൻകാമയതേ കാമൈർ -  
 യദർഥമിഹ പുരുഷഃ |  
 സ വൈ ദേഹസ്തു പാരക്യോ  
 ഭംഗുരോ യാത്യുപൈതി ച || 43 ||

കിമു വ്യവഹിതാപത്യദാരാഗാരധനാദയഃ |  
 രാജ്യം കോശഗജാമാത്യഭൃത്യാപ്താ മമതാസ്പദാഃ || 44 ||

കിമേതൈരാത്മനസ്തുച്ഛൈഃ സഹ ദേഹേന നശ്വരൈഃ |  
അനർഥൈരർഥസങ്കാശൈർനിത്യാനന്ദമഹോദധേഃ || 45 ||

നിരൂപ്യതാമിഹ സ്വാർഥഃ കിയാന്ദേഹഭൂതോഽസുരാഃ |  
നിഷേകാദിഷ്വവസ്ഥാസു ക്ലിശ്യമാനസ്യ കർമ്മഭിഃ || 46 ||

കർമാൺയാരഭതേ ദേഹീ ദേഹേനാത്മാനുവർതിനാ |  
കർമ്മഭിസ്തനൂതേ ദേഹമുദയം ത്വവിവേകതഃ || 47 ||

തസ്മാദർഥാശ്ച കാമാശ്ച ധർമാശ്ച യദപാശ്രയാഃ |  
ഭജതാനീഹയാഽത്മാനമനീഹം ഹരിമീശ്വരം || 48 ||

സർവേഷാമപി ഭൂതാനാം  
ഹരിരാത്മേശ്വരഃ പ്രിയഃ |  
ഭൂതൈർമഹദ്ഭിഃ സ്വകൃതൈഃ  
കൃതാനാം ജീവസംജ്ഞിതഃ || 49 ||

ദേവോഽസുരോ മനുഷ്യോ വാ യക്ഷോ ഗന്ധർവ ഏവ ച |  
ഭജൻ മുകുന്ദചരണം സ്വസ്തിമാൻ സ്വാദ് യഥാ വയം || 50 ||

നാലം ദ്വിജത്വം ദേവത്വമുഷിത്വം വാസുരാത്മജാഃ |  
പ്രീണനായ മുകുന്ദസ്യ ന വൃത്തം ന ബഹുജ്ഞതാ || 51 ||

ന ദാനം ന തപോ നേജ്യം ന ശൗചം ന വ്രതാനി ച |  
പ്രീയതേ്യമലയാ ഭക്ത്യാ ഹരിരൻയദ് വിധംബനം || 52 ||

തതോ ഹരൗ ഭഗവതി ഭക്തിം കുരുത ദാനവാഃ |  
ആത്മൗപമേ്യേന സർവത്ര സർവഭൂതാത്മനീശ്വരേ || 53 ||

ദൈതേയാ യക്ഷരക്ഷാംസി സ്ത്രിയഃ ശൂദ്രാ വ്രജൗകസഃ |  
ഖഗാ മൃഗാഃ പാപജീവാഃ സന്തി ഹൃച്ഛതതാം ഗതാഃ || 54 ||

ഏതാവാനേവ ലോകേജിമിൻപുംസഃ സ്വാർഥഃ പരഃ സ്മൃതഃ |  
ഏകാന്തഭക്തിർഗോവിന്ദേ യത് സർവത്ര തദീക്ഷണം || 55 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം  
സപ്തമസ്കന്ധേ പ്രപ്തോദാനുചരിതേ ദൈത്യപുത്രാനുശാസനം  
നാമ സപ്തമോഽധ്യായഃ ||